

Παρά τό σπιασμένο του πόδι ό παπούς κατέβαινε καί φρόντιζε τόν κήπο. Είχε ἔνα τεράστιο κλαδευτήρι ξεχασμένο ἀπό τήν Κατοχή, τοῦ ύπολοχαγοῦ Κόμπακ. Τά μισά καί πάνω κεραμίδια εἴταν σπασμένα. Στήν ἵδια κατάσταση μέ τά παμπάλια γυαλιά του. 'Υποσχόταν πώς θα τ' ἀλλάξει μέ καινούρια τετράγωνα — τά παλιά εἴταν κυρτά, σκεπασμένα ἀπό βρῦα. Στό λιώσιμο τοῦ χιονιοῦ ἡ γιαγιά ἔθαζε κατσαρόλες καί τενεκέδες στά μέρη ὅπου ἔσταζε, γιά νά μή βραχοῦν τά σανίδια. "Οταν ἄνοιγε ό καιρός ἐρχόταν ό ἐργάτης καί τά ἐπιδιόρθωνε. 'Ο παπούς τόν ἐπέβλεπε ἀπό μιά καρέκλα στήν αὐλή. 'Εκτός ἀπό ἐργάτης εἴταν καὶ καλαϊτζῆς. 'Η γιαγιά τοῦ πήγαινε μιά φορά τό χρόνο — πότε πότε κάθε δυό χρόνια — τά μαχαιροπήρουνα καί τά γάνωνε, καί τά φθινόπωρα μᾶς σφράγιζε μέ καλάι τούς τενεκέδες μέ τό τυρί πού ἀγοράζαμε φρέσκο ἀπό τούς χωριάτες γιά πιό φτηνό. Τό τουρσ: ό παπούς τό θεωροῦσε πολυτέλεια — ἔτρωγε μόνο ἄν ἐφερνε ἡ μάνα μου ἀπ' τό χωριό, ὅπου τῆς δίναν, σά δασκάλα. "Οταν παίρναμε ἐλιές τό τυρί ἐξαφανιζόταν στό ύπόγειο ἡ κάτω ἀπό τό μιντέρι του, κοντά στά σύνεργα γιά τό μπάλωμα καί τό διόρθωμα τῶν ξηλωμένων ρούχων καί παπουτσιῶν. Τρώγαμε ἡ τυρί ἡ ἐλιές.

Τά σούρουπα μ' ἔστελνε νά τοῦ πάρω τό γιασούρτι. Τό ἀνακάτωνε σ' ἔνα μεγάλο τσίγκινο πιάτο μέ ψωμί καί νερό καί αὐτό τοῦ ἀρκούσε. Χορτάρια φυτρώσαν στά στομάχια μᾶς τοῦ φώναζαν ἡ μαμά ἡ ὁ θεῖος, ἀλλά προφασιζόταν ὅτι δέ μποροῦσε τό κρέας ἐπειδή δέν είχε πολλά δόντια· ὅμως ὅποτε ἀνακάλυπτε ψάχνοντας τό σαλάμι τῆς μάνας τό περιποίόταν. "Οταν εϊχαμε ἐπίσημα κρέας, φύλαγε ὅλα τά κόκαλα καί ἔθγαζε μέ τό πτρούνι τίς ἵνες πού ἀπόμεναν. τίς στούμπιζε μέ τό σιδερένιο γουδοχέρι στό νεροχύτη καί τίς ἀραίωνε μέ νερό στό πιάτο· αὐτό εἴταν τό βραδινό του, γιατί τό κρέας ἔφτανε μόνο γιά τό μεσημεριανό μᾶς. Θυμάμαι τί ἔγινε ὅταν ξήλωσε τή φόδρα ὅπου ἔκρυθε ἡ γιαγιά τρία χρυσά ναπολεόνια. Γιαυτό είχε πάντα τό σουγιαδάκι στήν τσέπη τοῦ σακακιοῦ του· κλάδευε. Ξήλωνε, ἔκοβε ψωμί καί κρέας. Τό Σάβατο τοῦ Λαζάρου, τότε πού πήγαινα πέμπτη, ἡ γιαγιά γύρισε ἀπό τό παζάρι κατάχλομη χωρίς ψώνια. "Έχασε τό πεντακοσάρικο. Τήν πίστεψε ἀναγκαστικά ἐπειδή εἴταν πολύ ταραγμένη· τή ρώτησε ποῦ τόχασε, καί τοῦ εἶπε ἀνάμεσα στό χασάπη καί στά μανάθικα. "Ετσι ύποχρεώθηκε ἡ μάνα μου νά ψωνίσει αὐτή τό ἀρνάκι ἐκείνης τῆς φορᾶς.